

Udkomne Bøger.

Landboskolen ved Lyngby 1867—1917. Af Forstander *J. J. Hansen*. (Lyngby). — Landboskolen ved Lyngby, efter Næsgaard den ældste af vore bestaaende Landbrugsskoler, fejrede i Efteraaret 50 Aars Jubilæum, og Skolens Levnedsløb er nu fortalt i ovennævnte Skrift paa 139 Sider. Kaptajn *J. C. la Cour* var, som bekendt, Skolens Opretter og Leder fra 1867 til 84 og fra 1889 til 98. Den Frødighed i Ideer og Interesser, som *la Cour* ejede, kom selvsagt ogsaa hans kære Skole til Gode, og ingen af vore Landbrugsskoler har i den Grad som Lyngby søgt nye Midler og Veje i Oplysningens Tjeneste. I større eller mindre Grad tjente den som Forbillede for de følgende Landbrugsskoler, og naar disse lægger Vægt ikke blot paa faglig Undervisning, men ogsaa paa sund og god Folkeoplysning, tør dette vel nok i ret væsentlig Grad tilskrives det lysende Eksempel, Landboskolen ved Lyngby har givet. Om dens smukke Indsats i Landbooplysningens Tjeneste og om dens skiftende Kaar i Tidernes Løb fortæller Forstander *Hansen* bramfrit og jævnt, det er Kendsgeneringerne, han meddeler, og han følger den Regel, som den gamle islandske Præst *Are den Frode* opstillede for Historieskrivning, at fortælle Begivenhederne, som de er gaaet for sig, uden Udlæggelser og uden Tilføjelser. Det Helhedsbillede af Landboskolen, Forfatterens Fremstilling efterlader hos Læseren, er saare tiltalende.

Skolen har fra 1867 til 1917 været besøgt af 4.474 Elever. Foruden *la Cour* og *J. J. Hansen* har den til Forstandere haft *S. P. Jensen* (1884—89) og *R. J. Petersen-Børup* (1898—1901). Som Lærere ved de almindelige Kursus har ikke mindre end 89 Mænd været knyttet til Skolen; — det er dennes nære Belliggenhed ved Hovedstaden, som har muliggjort det for den i højere Grad end de andre Landbrugsskoler at drage en Række Foredragsholdere ud til sig.

Studievejledninger i Frøavl. Udarbejdet af Direktør K. *Dorph-Petersen* med Bistand af Forsøgsleder L. *Helweg* og Assistent J. *Holmgaard*. 12 Sider. (G. B. N. F. København). — Som Nr. 1 af »Studieforeningens Vejledninger« er ovennævnte lille Skrift udkommet. Det bringer en Oversigt over, hvad der, dels i Bøger og dels i Tidsskrifter, er skrevet om Frøavl. Skriftet er en udmærket Vejledning for alle, der har med Frøavl at gøre og ønsker at udvide eller befæste deres Kundskaber om Avl af de forskellige Slags Frø.

Meddelelser fra Den kgl. Veterinær- og Landbohøjskoles Serumlaboratorium. — Laboratoriet har udsendt Meddelelserne Nr. XLVIII til LVII, der bl. a. omfatter Undersøgelser vedrørende smitsomme Sygdomme hos Kalve, en ejendommelig pyæmisk Lidelse hos Faar, forebyggende Serumbehandling ved Streptokokpyæmi hos Føl, en kronisk Ernæringslidelse hos Kalve, nogle svulstlignende Dannelser hos Planter og Forholdene hos Hesten i sund og syg Tilstand. Endvidere har Laboratoriet udgivet en samlet Beretning om Virksomheden fra September 1908, da det begyndte sit Arbejde, til 31. December 1916.

Potetdyrkning. Af Dr. W. *Christie*. 60 Sider. (Aschehoug & Co. Kristiania).

Grøntsakers Dyrkning og Anvendelse. Af Bestyrer S. *Lysbakken*. 42 Sider. (Aschehoug & Co. Kristiania).

Russiske Landbrugsforhold med særligt Henblik paa Frøavl, Frøhandel og Frøkontrol. Beretning om en Undersøgelsesrejse i Sommeren 1914. Af Statskonsulent N. *Olto Nielsen*. 147 Sider. (Aug. Bangs Boghandel. Københ. 1918).

II. Iversens Regnskabsbog ved Karsten Iversen: I. Pengeregnskabet. II. Dagbog samt Arbejds- og Markregnskab. 3. Udgave. (K. Iversens Forlag. Københ.).

Solsikkebogen. Af Fr. *Lindberg*. 59 Sider. (G. B. N. F. Københ.).

Danske Mejerier. Illustreret Haandbog for Mejeribrugget i Danmark. Udarbejdet af Konsulent *Ellbrecht*. 59.—60. Hefte. (Selskabet til Udgivelse af nationale Haandbøger. Københ.).

Beretning om Virksomheden i De samvirkende Landboforeninger i Sjællands Stift i Aaret 1917. Udarbejdet af Sekretær A. P. *Jensen*. 554 Sider. Københ.).

Mindre Meddelelser.

„Menneskers og Dyrs Ernæring under den foreliggende Situation“. Det fyldige og gode Referat i Hefte 4 af nærværende Tidsskrift af Godsejer *Moesgaard-Kjeldsens* Foredrag og den paafølgende Diskussion giver mig dog Anledning til følgende:

Det beror paa en Fejltagelse, at det i Foredraget (se Side 171) omtaltes, at Faaret og Geden havde overordentlig stor Betydning. De blev sikkert glemt. Derved forstaar man ogsaa, at de senere blev fremdraget henholdsvis af forhv. Folketingsmand *Fog-Petersen* og af mig (S. 176 og 180).

Dernæst er formentlig Folketingsmand *Pinstrups* Udtalelse refereret mere kategorisk, end den faldt, da han talte om, at Superfosfaten var forbeholdt den raa Jord. At Opdyrkning af Hede i al Almindelighed skulde være umulig uden Tilførsel af Fosforsyregødning, er selvfølgelig for meget sagt, eftersom mange Hundrede Tdr. Land i Tidens Løb er opdyrket uden dette Hjælpe-middel. Snarere kunde man have sagt, at Kalk (Mergel) var uundværlig.

Da jeg havde den Ære at lede Mødet, mener jeg at burde fremføre foranstaaende Bemærkninger.

Carl Bech.

Statskontrollerede Produktioner i 1917. Allerede i Februar 1915 blev det forbudt til Fremstilling af Spiritus at anvende Rug, Hvede, Boghvede, Kartofler og indenlandsk Byg; det udenlandske Korn, der anvendtes, skulde indføres direkte af Fabrikerne. Og ved Bekendtgørelse af 6. Marts 1917 blev Anvendelsen af enhver Art af Korn, Foderstoffer og Kartofler samt af Brændselsstoffer i andet Øjemed end til teknisk Brug og Gærtilvirkning forbudt. Ingen Spritfabrik maatte herefter fremstille mere end en Tredjedel af sin Produktion i 1916. Produktionen af Spiritus gik som en Følge heraf i 1917 ned til 7.1 Mill.l à 100 pCt., medens den i Aarene 1911—15 havde andraget gennemsnitlig 14.3 Mill.l. — Forbruget af Drikke-spiritus var i 1917 3.7 Mill.l à 100 pCt., hvilket svarer til et

Forbrug pr. Indbygger af almindeligt Brændevin (47.4 pCt. Alkohol) paa 2.6 l; i 1916 var Forbruget 8.7 l og i 1911 11 l.

Øl. Produktionen androg i Fjor af stærkt Øl 1.1 Mill. l og af svagt — det tidligere skattefri — Øl 1.2 Mill. l mod gennemsnitlig i Aarene 1911—15 henholdsvis 1.0 Mill. l og 1.5 Mill. l. Det samlede Ølforbrug har udgjort

	stærkt Øl*)	svagt Øl*)	pr. Indbygger
	1000 hl	1000 hl	l
1901—05.....	923	1484	95.6
1906—10.....	966	1490	92.3
1911—15.....	921	1458	84.2
1916.....	987	1382	80.9
1917.....	995	1236	74.7

Af Raastoffer anvendtes i Fjor af: Bygmalt 26.045 Tons, Majs 1815 Tons, Ris 1738 Tons, Humle 356 Tons og Sukker 1779 Tons.

Den samlede Produktion paa vore 9 Sukkerfabriker androg 134.9 Mill. kg Sukker mod 112.1 Mill. kg i 1916, 130.1 i 1915, 152.2 i 1914 og 162.4 i 1913, i hvilket Aar Produktionen naaede sit højeste Kvantum. Det i 1917 til Dyrkning med Sukkerroer tegnede Areal var ca. 30.000 ha.

Som bekendt blev Forbruget af Sukker fra 1. Januar 1917 rationeret, saaledes at der beregnedes 2 kg pr. Maaned til hver Person og desuden visse Kvanta til de forskellige sukkerforbrugende Industrier, Restaurationer m. v. Fordelingen af Forbruget lader sig herefter for 1917 opgøre paa følgende Maade:

Husholdningsbrug.....	72	Mill. kg
Industrien	24	— —
Restaurationer m. v.....	3	— —

Margarine. Produktionen har kun andraget 33.2 Mill. kg i 1917, medens den i 1916 var oppe paa 56.5 Mill. kg og i 1911—15 gennemsnitlig 42.7 Mill. kg. Forbruget af Margarine, der i 1914 var 45, i 1915 55, i 1916 58 Mill. kg, gik derefter i 1917 ned til 33 Mill. kg, der i ganske overvejende Grad falder paa Aarets første Halvdel; fra August Maaned var Margarine omtrent helt udgaet af Handelen.

De Forenede Staters økonomiske Forhold i 1917. Af en Beretning fra vort Konsulat i New York — offentliggjort i »Meddelelser fra Udenrigsministeriet«, 1918, Hefte II — fremgaar, at der i Fjor har været et umaadeligt Opsving i forskellige af Fristaternes økonomiske Forhold, selvfølgelig foranledi-

*) Grænsen mellem stærkt og svagt Øl er $2\frac{1}{4}$ Vægt-pCt. Alkohol.

gede af Krigen. Saaledes var Værdien af Overskudsudførselen i 1914 325 Mill. Dollars, men i Fjor ikke mindre end 3176 Mill. D. Den samlede Værdi af Høsten er af Landbrugsministeriet beregnet for 1917 til ca. 21.000 Mill. D. mod 13 $\frac{1}{2}$ Mill. D. i 1916 og omtrent det dobbelte af Værdien i 1914 og 1915. Denne enorme Værdiforøgelse skyldes mere Prisstigningen af de enkelte Produkter end Høstmængden, selv om denne i næsten alle Tilfælde er større end det foregaaende Aar. Hvad Udførselen af Fødevarer angaar, havde den følgende Værdi i

	1914	1916	1917
	Mill. D.	Mill. D.	Mill. D.
Fødevarer i raa Tilstand og Dyr til Slagtning	137 $\frac{1}{2}$	380 $\frac{1}{2}$	532
Fødevarer helt eller delvis tilberedte....	293	599	739

Blandt de Artikler, for hvis Omsætning Krigen har været væsentlig indgribende, er ikke mindst Levnedsmidler som Smør, Bacon og Æg. Medens alt før Krigen tydede paa, at De Forenede Stater med deres stærkt voksende industrielle Befolkning vilde blive et Importland for Smør i stigende Grad, er Landet efter Krigen blevet et Udførselsland for Smør. Smør-eksporten har været voksende under Krigen og naaede i Fjor omtrent 27 Mill. Pd. til en Værdi af henimod 9 Mill. D. Udførselen af Bacon er tiltagen meget stærkt; den var i 1914 194 Mill. Pd., i Fjor 667 Mill., af hvilke 346 Mill. Pd. gik til England. Mindre Betydning har Krigen haft for Æghandelens Vedkommende. Medens Udførselen i 1914 var 16.1 Mill. Dussin, var den i Fjor 25 Mill. Dussin.

Kornudførselens Størrelse var:

		1914	1916	1917
		Mill.	Mill.	Mill.
Hvede	bushels	92.4	173.2	149.8
Hvedemel	Tdr.	11.8	15.5	11.9
Havre.....	bushels	2.0	96.0	88.9
Majs.....	—	9.5	38.2	64.7
Byg.....	—	6.5	27.0	16.4
Rug.....	—	2.2	14.5	13.2

Fristaterne sugede før Krigen hvert Aar fra $\frac{1}{2}$ til 1 Mill. Mennesker til sig fra Europa, og det havde god Anvendelse for dette Menneskemateriale. Siden Midten af 1914 har Indvandringen praktisk talt været standset.